

**Kancelář Senátu PČR
Oddělení pro EU**

Určeno pro potřebu
senátorek
a senátorů

Všechny stručné
týdenní výběry
událostí EU
naleznete [zde](#).

Modrý, podtržený
text značí hyperlink
s odkazem
na zmiňovaný
dokument.

Zpracovala:
Jana Maláčová

Zástupkyně při
Evropském parlamentu

Telefon:
+420 731 124 389
+ 32 484 430 132

E-mail:
malacovaj@senat.cz

O ČEM SE MLUVÍ: STRUČNÝ TÝDENNÍ VÝBĚR UDÁLOSTÍ EU pátek, 7. února 2014

Z důvodu onemocnění je tento týdenní výběr rozeslán až 11. února 2014.

NĚMECKÝ ÚSTAVNÍ SOUD POŽÁDAL O PŘEZKUM EVROPSKÝ SOUDNÍ DVŮR OHLEDNĚ OMT

V pátek se německý ústavní soud poprvé ve své historii [obrátil na Evropský soudní dvůr s tzv. předběžnou otázkou](#) na slučitelnost nákupů státních dluhopisů zemí eurozóny Evropskou centrální bankou (ECB) s evropským právem. Konkrétně se jedná o sporné opatření Evropské centrální banky, které přijala v létě 2012 a bývá označováno jako přímé měnové transakce (OMT/ Outright Monetary Transactions). OMT spočívají v tom, že Evropská centrální banka oznamuje svou připravenost nakupovat na sekundárním trhu (tj. od třetích osob) dluhopisy zadlužených zemí s kratší splatností. Podmínkou nákupu ovšem je, že každá taková země požádá o pomoc z Evropského stabilizačního mechanismu a bude souhlasit s podmínkami pomoci. Doposud žádná takováto transakce neproběhla. Neomezený nákup státních dluhopisů je jedním z nástrojů, které mají pomoci stabilizovat eurozónu zasaženou dluhovou krizí.

Žalujícími v tomto sporu je skupina cca 35 tisíc stěžovatelů (mezi nimi jsou také poslanci bavorské CSU nebo Die Linke), kteří se domnívají, že nákup dluhopisů, teoreticky v neomezené míře, by porušoval zákaz nákupu státních dluhopisů na primárním trhu (tj. přímo od států), který je stanoven v právu EU. Jedná se o zákaz monetizace státního dluhu, tedy jeho financování novými penězi, které si k tomuto účelu centrální banka natiskne. Příklad ECB nakupovat za stanovených podmínek státní dluhopisy na sekundárním trhu totiž může mít obdobné účinky jako jejich nákup na primárním trhu. Dle německých ústavních soudců by program OMT mohl při nákupu většího množství státních dluhopisů vést ke „značnému přeskupení finančních prostředků mezi členskými státy a tedy vykazovat znaky přerozdělování“, aniž by to stávající evropské právo výslovně umožňovalo. Spolkový ústavní soud se obrátil na Evropský soudní dvůr proto, že se ve věci jedná o výklad evropského práva, nikoli o posouzení ústavnosti vnitrostátních předpisů ratifikujících nebo provádějících evropské právo, jak tomu bylo v předchozích klíčových rozhodnutích tohoto soudu (Lisabon, Maastricht aj.). Staronový německý ministr financí Wolfgang Schäuble vyjádřil přesvědčení, že Evropská centrální banka jedná v rámci svých pravomocí. ECB v reakci na oznámení německého ústavního soudu oznámila, že krok soudců bere na vědomí. Banka také zdůraznila, že je přesvědčena, že sporný program nákupu dluhopisů spadá do jejích pravomocí.

PLENÁRNÍ ZASEDÁNÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU VE ŠTRASBURKU

Mezi zásadní události plenárního zasedání Evropského parlamentu tohoto týdne patřily:

- Protokolárním vrcholem byl úterní projev italského prezidenta Giorgia Napolitana před plénem Evropského parlamentu (video záznam v čj [zde](#), začátek ve 12:05 hod.). 88-letý Napolitano, který byl europoslancem od let 1999 do 2004, obdržel po své řeči před téměř plně obsazeným plénem nezvykle silný aplaus. A to i přesto, že byl krátce přerušen protesty europoslanců italské Ligy Severu, kteří nesouhlasí se společnou měnou euro. Ve své řeči zdůraznil, že hlavní důvod evropského sjednocení se změnil. Dříve se jednalo o překonání nacionalismu, který zavedl Evropu ve 20. století dvakrát za sebou do katastrofy. Nicméně dnes má evropská integrace zabránit úpadku Evropy a jejích hodnot ve světě. Od roku 2008 probíhající hospodářskou krizí označil za "hodinu pravdy", která jako žádná jiná zpochybnila dosavadní výsledky sjednocování kontinentu. Napolitano dále plédoval proti šetření a škrťům "za každou cenu", zároveň se však vyslovil pro pevnější ukotvení rozpočtové disciplíny a odbourávání veřejného zadlužování. Zároveň musí Evropa dle něj zabránit deflaci a také zabránit ztrátě celé generace mladých Evropanů, jež jsou postiženi masovou nezaměstnaností.
- Velmi podrobně také europoslanci diskutovali (záznam v čj [zde](#), začátek v 11:03 hod.) nastavení jednotného mechanismu pro řešení problémů bank (SRM/ Single Resolution Mechanism) a jednotného fondu pro řešení problémů bank. Mechanismus SRM je jedním ze tří pilířů připravované bankovní unie. Dalším pilířem je dohled nad asi 130 největšími evropskými bankami a třetím pilířem jsou pak společná pravidla pro pojištění bankovních vkladů. Plénem Evropského parlamentu schválilo pozici Výboru pro hospodářství a měnu (ECON) ze 17. prosince minulého roku, která se velmi silně liší od pozice Rady z 19. prosince 2013. Tímto má být posílen mandát europoslanců na nadcházející triology s Komisí a Radou v této záležitosti. "Před šesti lety začala finanční krize a my pořád nemáme její řešení. Američané to udělali hned. My jdeme cestou Japonska, ti čekali 15 let, než rekapitalizovali banky," řekl k protahování jednání šéf frakce liberálů a demokratů (ALDE) Guy Verhofstadt. Pravidla fungování fondu má upravit mezivládní smlouva, jinak by se údajně musely měnit Smlouvy, což odmítalo Německo. Zmíněný mezivládní dokument by měl být dojednaný do 1. března letošního roku. Europoslanci ale tuto formu mezivládní dohody rovněž odmítají s tím, že by šlo všechno dojednat jinak a najít řádný kompromis mezi Radou a Parlamentem. Šéfové frakcí během debaty několikrát zdůraznili, že se Parlament nenechá do ničeho natlačit. "Nejsme připraveni přijmout špatné řešení. Žádné řešení je lepší než špatné," podotkl předseda frakce evropských socialistů a demokratů (S&D) Hannes Swoboda.
- Dále se konala debata k Zelené knize Komise "Cíle v oblasti klimatu a energetiky", kde Evropský parlament na rozdíl od návrhu Komise požaduje [stanovení tří závazných klimatických cílů](#) (tj. redukce CO₂ o 40 %, 30 % podíl obnovitelných zdrojů a 40 % zvýšení energetické účinnosti).
- Komisař Štefan Füle také plénem podrobně informoval o probíhající snaze Vysoké představitelky EU pro zahraniční a bezpečnostní politiku - Catherine Ashton - o uklidnění situace na Ukrajině.